

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. birželio 6 d.
(OR. en)

9878/19

SOC 406
EMPL 303
ECOFIN 537
EDUC 255

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	2019 m. Europos semestro horizontalūs socialiniai ir užimtumo aspektai - Politiniai debatai

Delegacijoms pridedamas pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas, kuriame išdėstomas politinių debatų kontekstas ir pateikiamos gairės bei klausimai, skirti ministrų diskusijoms 2019 m. birželio 13 d. Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų (EPSCO) tarybos posėdyje.

Semestro ciklas: tvaraus ir integracinio augimo Europoje kelrodis

2019 m. Europos semestro dokumentų rinkinyje patvirtinama, kad Europos Sąjunga ir toliau patiria ekonominį ir užimtumo augimą. 2018 m. pabaigoje Europos Sąjungoje dirbo daugiau kaip 230 mln. žmonių ir nedarbo lygis toliau mažėja – jis dabar gerokai žemesnis nei prieš krizę. Be to, 2018 m. užimtumo lygiui pasiekus 73,1 %, tikėtina, kad užimtumo lygis priartės prie strategijos „Europa 2020“ 75 % užimtumo tikslo.

Kartu mažėja asmenų, kuriems gresia skurdas arba socialinė atskirtis, skaičius. 2017 m. pabaigoje asmenų, kuriems gresia skurdas arba socialinė atskirtis, buvo 4,2 mln. mažiau, palyginti su 2008 m. Nors strategijoje „Europa 2020“ nustatytas tikslas skurdo ar socialinės atskirties lygį sumažinti 20 mln. dar toli, padaryta pažanga siekiant šio tikslo ir panašu, kad padėtis sparčiai gerėja.

Tačiau ne visos valstybės narės gauna vienodą naudą iš šių teigiamų tendencijų.

Europos semestrai skirtas pagrindinis vaidmuo koordinuojant ir stebint ekonominę ir socialinę politiką Europos Sąjungoje ir padedant valstybėms narėms pasiekti strategijoje „Europa 2020“ nustatytą tikslą. Per Europos semestrą stebimos struktūrinės reformos prisidėjo prie integracinio augimo ir užimtumo, o kartu padėjo mažinti makroekonominį disbalansą. Europos socialinių teisių ramsčio integravimas į Europos semestrą nuo 2018 m. galėtų toliau remti šį procesą, skatinant didesnę konvergenciją siekiant geresnių gyvenimo ir darbo sąlygų.

Priimta 2019 m. metinė augimo apžvalga (MAA) buvo dabartinio Europos semestro ciklo pradžia. Metinėje augimo apžvalgoje nustatyti prioritetai yra glaudžiai tarpusavyje susiję ir stiprina vienas kitą, jais grindžiamas poreikis taikyti integruotą požiūrį nacionaliniu ir ES lygmeniu, siekiant užtikrinti integracinį augimą ir tvarų ekonomikos vystymąsi, gerinant bendrą socioekonominę padėtį. Ypatingas dėmesys taip pat buvo skiriamas būtinybei investuoti, atsižvelgiant į konkrečią padėtį nacionaliniu ir regionų lygmeniu.

Strategija „Europa 2020 m.“. Šio dešimtmečio tikslai, siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo.

Strategijoje „Europa 2020“ nustatyti plataus užmojo tikslai užimtumo, mokslinių tyrimų ir plėtros, klimato kaitos ir energetikos, švietimo, skurdo ir socialinės atskirties srityse.

Sėkmė siekiant šių tikslų buvo nevienoda. 75 % užimtumo lygio tikslas gali būti pasiektas iki 2020 m. Akivaizdi pažanga padaryta socialinės padėties srityje; tačiau, kaip minėta, pasiekti, kad 20 mln. žmonių būtų išgelbėti nuo skurdo ar socialinės atskirties rizikos, tebėra sudėtinga, o galutiniam šios srities rezultatui įtakos turės bendra ekonominė perspektyva.

Nors strategijos „Europa 2020“ tikslai apima skirtingas sritis, jos visos yra tarpusavyje susijusios. Galimybė gauti kokybišką švietimą ir mokymą yra labai svarbi, kad žmonės galėtų integruotis į darbo rinką. Taip pat strategijoje „Europa 2020“ numatytas mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros tikslas yra glaudžiai susijęs su švietimo ir užimtumo tikslais. Viena vertus, moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra gali padėti kurti darbo vietas ir didinti įsidarbinimo galimybes bei našumą, nes bus suteikti reikiami įgūdžiai ir technologijos; kita vertus, naujos technologijos taip pat galėtų paskatinti tolesnius visuomeninius pokyčius ir pokyčius darbo rinkoje.

Europos semestras, kurį įgyvendinant stebima pažanga, daroma siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų, taip pat sudaro sąlygas analizuoti ir užtikrinti tvirtą jų tarpusavio ryšį. Tai ir toliau bus esminis socialinių ir darbo politikos reformų koordinavimo elementas.

Tolesni veiksmai: socialinė ir darbo politika kaip pagrindiniai Europos semestro proceso elementai

Kiekvienais metais valstybės narės įsipareigoja įgyvendinti struktūrines reformas, kuriomis siekiama sudaryti palankias sąlygas tam, kad būtų skatinamas aktyvesnis dalyvavimas darbo rinkoje, remiamos įgūdžių tobulinimo ir perkvalifikavimo iniciatyvos ir užtikrinama visų socialinė ir ekonominė įtrauktis.

Pastarojo meto užimtumas augo daugiausia dėl moterų ir vyresnio amžiaus darbuotojų, tačiau, palyginti su vidurkiu, jų užimtumo rodikliai tebeatsilieka. Tuo pačiu dirbančiųjų skurdas yra didelis ir keliose valstybėse narėse jis auga, taip pat išlieka didelė pajamų nelygybė. Skurdo ar socialinės atskirties rizika, visų pirma žemos kvalifikacijos darbuotojų, vaikų, neįgaliųjų ir migrantų kilmės asmenų, tebėra problema. Todėl svarbu, kad socialiniai ir darbo rinkos iššūkiai ir toliau būtų Europos semestro dėmesio centre ir būtų sprendžiami atsižvelgiant į užimtumo gaires ir Europos socialinių teisių ramstį. Užtikrinus tai, kad visi piliečiai vienodai gautų naudos iš pozityvių ekonomikos tendencijų, būtų sustiprintas ekonomikos tvarumas, padidintas pasitikėjimas Europos Sąjunga ir išplėsta parama bendroms Europos vertybėms.

Europos semestras: naudinga orientacinė būsimo Europos politikos koordinavimo priemonė

Konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose nagrinėjami pagrindiniai ekonominiai, socialiniai ir užimtumo iššūkiai ir tų rekomendacijų įgyvendinimas yra svarbiausias Europos semestro proceso uždavinys. Įgyvendinimo rodikliai gerėja su metais, nes reformoms įvykdyti paprastai reikia laiko. Taigi tik 30 % 2011–2018 m. konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų atvejų užfiksuota, kad pažangos nėra arba ji nedidelė, o 26 % tų rekomendacijų įgyvendintos visiškai arba iš esmės. Toliau gerinant reformų įgyvendinimą Europos semestras gali tapti dar stipresne politikos koordinavimo priemone visoje Europos Sąjungoje, taip padedant užtikrinti didesnę valstybių narių sanglaudą ir bendrą didesnę ES veiksmingumą.

Todėl itin svarbu dėti pastangas stiprinti konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimo rodiklius dalijantis bendrų iššūkių patirtimi ir geriausia jų įveikimo praktika, taip pat veiksmingai stebint pokyčius ir vedant sustiprintą dialogą visais etapais su socialiniais partneriais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais nacionaliniu ir ES lygmeniu. Be to, itin svarbu remti reformų vykdymo pastangas teikiant tinkamą finansavimą, veiksmingai naudojantis struktūriniais fondais, ypač ESF ir ESF+.

Atsižvelgiant į tai ir siekiant prisidėti rengiantis Europos Vadovų Tarybos susitikimui, ministrų prašoma pareikšti nuomonę toliau išdėstytais klausimais:

1. *Ar Europos semestras yra veiksminga priemonė siekiant užtikrinti, kad valstybės narės koordinuodamos veiksmus pagerintų savo užimtumo ir socialinius rezultatus, be kita ko, siekdamos strategijos „Europa 2020“ tikslų?*
2. *Kaip būtų galima dar labiau pritaikyti Europos semestro procesą siekiant sustiprinti jo socialinį aspektą, be kita ko, užtikrinant, kad į socialinius aspektus būtų deramai atsižvelgta kitų sričių politikoje?*
3. *Kokiomis priemonėmis valstybės narės galėtų padidinti atsakomybę už Europos semestro procesą, kad būtų užtikrintas veiksmingas ir koordinuotas konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų ir nacionalinių reformų įgyvendinimas?*
